

انتخاب سخت سوریه

از مدت ها قبل نشانه هایی از بسترسازی ورود بشار اسد به اتحادیه عرب به چشم می خورد و اخیرا هم با توجه به رفت و آمدهای دیپلماتیکی به دمشق که از طرف کشورهای عرب صورت می گرفت، این شانس را بیشتر به بشار اسد می داد که زمینه برای ورود او مهیاست.

به گزارش سایت خبری پرسون، علی بیگدلی استاد دانشگاه در یادداشتی نوشت: از مدت ها قبل نشانه هایی از بسترسازی ورود بشار اسد به اتحادیه عرب به چشم می خورد و اخیرا هم با توجه به رفت و آمدهای دیپلماتیکی به دمشق که از طرف کشورهای عرب صورت می گرفت، این شانس را بیشتر به بشار اسد می داد که زمینه برای ورود او مهیاست. منتها در نشست قبلی که در ریاض برگزار شد، چند مخالف از جمله قطر و اردن وجود داشت ولی سعی و تلاش محمد بن سلمان این بود که براساس یک استراتژی کلی که قبلا در یک مصاحبه اعلام کرده بود که می خواهد اتحادیه عرب را شبیه به اتحادیه عرب بکند، سفت و محکم به دنبال این بود که همه کشورهای عربی که از اتحادیه جدا شدند یا روابط قطع شده کشورهای عرب با یکدیگر را ترمیم کند.

بنابراین نشست دیروز در قاهره مشخص کرد که محمد بن سلمان با همکاری قاهره به دنبال رفع اختلافات کشورهای عرب هستند که از مجموعه کشورهای عرب یک اتحادیه منسجمی را به وجود بیاورند. نکته جالب این بود که در این نشست بدون اینکه رای گیری صورت بگیرد با بازگشت سوریه به اتحادیه عرب موافقت کردند. منتها چند شرط برای او گذاشتند، بنابراین ورودش منوط به شرایطی که به طور مختصر بیان می کنم، شده است.

شرط اول که خیلی اهمیت دارد، خارج کردن نیروهای نظامی بیگانه از سوریه است. مشکل ترین کشور برای خروج از سوریه، ترکیه است. حتی آقای اردوغان در سخنرانی ای که در شهر ازمیر داشت به این موضوع اشاره کرد. در کنفرانس چهارجانبه ای که در مسکو چند روز پیش بر سر مسأله خروج از خاک سوریه به رهبری روسیه انجام شد، اردوغان اعلام کرد که خاک سوریه را ترک نخواهد کرد. به این دلیل که اردوغان انتظار داشت با توجه به روابطی که می تواند با دو کشور مهم عرب یعنی مصر و عربستان برقرار کند، زمینه ارتباطات و سرمایه گذاری کشورهای پولدار عرب مثل امارات و عربستان را برای احیای اقتصادی ترکیه فراهم کند.

در بازی های جام جهانی اردوغان با رئیس جمهور مصر ملاقات کرد به این امید که اردوغان را به قاهره دعوت کند. اردوغان طی یک نامه محبت آمیز به پادشاه عربستان او را برادر گرمی با تعارفات زیاد خطاب کرد! ولی این کار هم اتفاق نیفتاد. در اردوغان دو نقطه ضعف وجود دارد. نخست مسأله بلوایی است که بر سر قتل فجیع خاشقچی بوجود آورد و ترکیه تمام تلاش خود را کرد که این را به یک پدیده بین المللی علیه عربستان تبدیل کند که تا حدودی هم موفق شد.

بنابراین محمد بن سلمان هم تحت فشار دشمنان داخلی و هم تحت فشار فضای بین المللی قرار گرفت. نکته دوم اینکه اردوغان دلبستگی شدیدی نسبت به جنبش اخوان المسلمین دارد و در این مسیر قطر از او حمایت می کند. همان کشوری که مورد تحریم عربستان و امارات قرار گرفت. این دو موضوع باعث شده که دنیای عرب مخصوصا کشورهای پولدار عرب روی خوشی به اردوغان از خودشان نشان ندهند و همین کینه توزی باعث شده که اردوغان اعلام کند خاک سوریه را تخلیه نخواهد کرد.

بیشتر هدف پیشنهادی اتحادیه عرب حضور ایران و نظامی ترکیه است. وقتی بهار عرب اتفاق افتاد، سوریه یکی از کانون های مورد نظر بود که نسیم این بهار عرب هم سوریه را گرفت با جنگ داخلی بسیار گسترده و خشنی شروع شد و اگر ایران و روسیه نبودند، قطعا بشار اسد سقوط می کرد و سوریه یک مسیر دیگری را پیش می گرفت. ولی حمایت این دو کشور باعث شد که بشار اسد پابرجا باقی بماند ولی از طرف دیگر طولانی شدن جنگ داخلی از سوریه یک مخروبه ساخت که حتی به نان شب خود هم نیازمند بودند.

بنابراین کمک های ایران به اشکال مختلف باعث سرپا نگه داشتن بشار اسد شد. ایران سرمایه گذاری های سخاوتمندانه ای در سوریه کرد. چند نمایندگی از خودروهای داخلی ایران در آنجا شروع به مونتاژ کردند، راه کشیدند و حتی بر سر زلزله اخیر، ایران کمک های معیشتی زیادی به سوریه کرد. با سفری که آقای امیرعبداللهیان به لبنان کرد، رسما اعالم کرد هر رئیس جمهوری که بپذیرد را قبول خواهیم کرد، یک نوع راهبرد ایران برای مسأله لبنان بود. به خاطر اینکه ایران و عربستان در لبنان در برابر همدیگر سر مسأله جنبش هشت مارس و ۱۴ مارس قرار گرفته بودند.

منبع: آرمان ملی